

Башкорт теле

VII класс 14.03.2013 йыл

Һаумыһығыз, кунактар,
Хәйерле көн, кәрзәштәр.
Рәхим итеп үтегез
Түребезгә, ерзәштәр.
Беззең өсөн һез якынһығыз,
Кәзерле милләттәштәр.
Тел иленә бергә-бергә,
Кылайык әле сәйәхәттәр.

VII класс 14.03.2013 йыл

Үткән теманы кабатлау

1.Тиң киҗәктәр тип ниндәй һөйләм киҗәктәренә әйтәләр?

Бер үк һорауға яуап булып, бер үк һүзгә бәйләнәп, уның бер сифат яғынан асыклап килгән һөйләм киҗәктәре тиң киҗәктәр тип алала.

2.Тиң киҗәктәр үз-ара нимәләр ярзамында бәйләнәп киләләр ?

Тиң киҗәктәр үз-ара интонация һәм теркәүестәр ярзамында, йәғни тезмә юл менән, бәйләнә.

3.Дөйөмләштәрәүсә һүззәр килгәндә, ниндәй тыныш билдәләре куйыла?

1. һөйкәлеү

2. йәнәшәлек

3. дәрәжә

4. әйәһез

5. һүзбәйләнеш

Һөйләмдәрҙе күсереп алабыз. Калын хәрәфтәр менән язылған һүззәргә һәм һүзбәйләнештәренә иғтибар итәбез.

1. һак бул, **Ильяс**, анау сәскәгә кунған күбәләкте куркытырһың.

2. **Кавказ!Кавказ!** Бөтә һының менән сыкмас өсөн индең хәтергә.

3. **Бай, матур һәм татлы Вьетнам иле,**

Уйзарымда был кис һин булдың.

Был нимә ул Лилиә

Әйзәгез укыусылар мәктәп яғына
атлайык

Йәшенләнеп кил **йәйге ямғыр**
Күкрәп шаулап койоп.

**Сибәркәйзәр ашыкмағыз әле,
миңең янда ял итеп китегез.(Д.
Бүләков)**

Әйзәгез **укыусылар** мәктәп эсен
карап сығайык.

Эй **һайысқан** ал самауырзы (М.
Ғафури).

Башкортостан Күзәт еңеү
юлдарын,
Шул юл менән кайтыр улдарың
(М.Кәрим)

Был нимә ул Лилиә

Әйзәгез укыусылар мәктәп яғына атлайык

Йәшенләнеп кил **йәйге ямғыр**
Күкрәп шаулап койоп.

**Сибәркәйзәр ашыкмағыз әле,
минең янда ял итеп китегез.(Д.
Бүләков)**

Әйзәгез **укыусылар** мәктәп эсен карап сығайык.

Эй **һайысқан** ал самауырзы (М. Ғафури).

Башкортостан Күзәт еңеү юлдарын,
Шул юл менән кайтыр улдарың
(М.Карим)

Был нимә ул,**Лилиә?**

Әйзәгез, **укыусылар**, мәктәп яғына атлайык

Йәшенләнеп кил, **йәйге ямғыр**,
Күкрәп, шаулап,
койоп.(тиң киҫәктәр)

**Сибәркәйзәр,ашыкмағыз әле,
минең янда ял итеп китегез.(Д.Бүләков)**

Әйзәгез,**укыусылар**, мәктәп эсен карап сығайык.

Эй, **һайысқан**, ал самауырзы (М.Ғафури).

Башкортостан! Күзәт еңеү юлдарын,
Шул юл менән кайтыр улдарың
(М.Карим)

**Ә хәзер бәләкәй генә инша язып алабыз.
Нөктәләр урынына кәрәкле һүззәр куйып язырға.**

**Минең исемем..... .Минең исемем .....тигәнде
аңлата.**

**Өйзә миңә төрлө формала өндәшәләр.
Атайым-.....,
әсәйем-.....Душтарым..... Укытыусылар.....
Ләкин миңә ..... тип өндәшкәндәре окшай.**

Һөйләшеү кағиҙәһе

~~Эй, һин! Эй, һез!~~

Таблицаға һөйләмдәрҙе тейешле номерҙарын куйырға.

1. Байыҡ сәсэн, һинең егеттәр ни хәлдә? (Б. Бикбай).
2. Кызым, һин бында укымышлы кеше, көлмәй генә аңлат әле («Шоңкар» журналынан).
3. Рәхмәт, Мәрфүзә инәй, Фазлетдинды күрәйем тип кенә килгәйнем («Ағизел» журналынан).
4. Ватан! һәр бер кеше һине яклау өсөн күтәрелде изге көрәшкә (М. Абдуллин).

О, ...?

О, ...

О, ...!

..., О, ...

Таблицаға һөйләмдәрҙе тейешле номерҙарын

1. Буйырта, һинең егеттәр ни хәлдә? (Б.Бикбай).

2. Кызым, һин бында укымышлы кеше, көлмәй генә аңлат әле («Шоңкар» журналынан).

3. Рәхмәт, Мәрфүзә инәй, Фазлетдинды күрәйем тип кенә килгәйнем («Ағизел» журналынан).

4. Ватан! һәр бер кеше һине яклау өсөн күтәрелде изге көрәшкә (М. Абдуллин).

О, ...?

О, ...

О, ...!

...,О,....

1

2

4

3

Һүрәттәргә карап һөйләмдәр төзөргә.

Что нужно вам, школьникам?

**Здравствуй,
Том. Твой
шарик тоже
красивый!**

